

Dosarul nr. 2r-157/23
2- 18192505-01-2r-10042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. P. Păun)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Braga, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Aliona Donos

examinând recursul declarat de Viorel Prisacari și avocatul Vitalie Enachi, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Viorel Prisacari împotriva Alionei Nastas, Lidiei Cracea, Vasile Sofronie și Adrian Cotelea, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Interact Media” cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi, împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 09 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a ț ă:

La 02 august 2018, Viorel Prisacari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alionei Nastas, Lidiei Cracea, Vasile Sofronie și Adrian Cotelea cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 25 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a atras în calitate de intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Interact Media”.

Prin încheierea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis renunțul lui Viorel Prisacari la acțiune în partea privind pretențiile sale față de Adrian Cotelea. S-a încetat procesul civil intentat de Viorel Prisacari în partea privind pretențiile sale față de Cotelea Adrian, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Viorel Prisacari împotriva Alionei Nastas, Lidiei Cracea, Vasile Sofronie și Adrian Cotelea cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 06 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Viorel

Prisacari. S-a recunoscut defăimătoare informația răspândită de Aliona Nastas, Lidia Cracea și Vasile Sofronie.

A fost obligată Aliona Nastas să dezmință informația defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Prisacari Viorel, cu obligarea acesteia de a publica dezmințirea prin intermediul Site-ul de știri „Agora.md” cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Nastas Aliona în materialul video, intitulat „***** la o catedră de la *****? Mai mulți angajați își acuză șeful de ***** și *****”, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de ***** și ***** „*****” și șef de *****, Viorel Prisacari”, sunt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.

A fost obligată Lidia Cracea să dezmință informația defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Prisacari Viorel, cu obligarea acesteia de a publica dezmințirea prin intermediul Site-ul de știri „Agora.md”, cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Lidia Cracea în materialul video, intitulat „***** la o catedră de la *****? Mai mulți angajați își acuză șeful de ***** și *****”, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de ***** și ***** „*****” și șef de *****, Viorel Prisacari, sunt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.”

A fost obligat Vasile Sofronie să dezmință informația defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Prisacari Viorel, cu obligarea acestuia de a publica dezmințirea prin intermediul Site-ul de știri „Agora.md”, cu următorul text: „Recunosc că afirmațiile și/sau informațiile răspândite de către Nastas Aliona în materialul video, intitulat „***** ***** la o catedră de la *****? Mai mulți angajați își acuză șeful de ***** și *****”, cel vizează pe profesorul de la Universitatea de Stat de ***** și ***** „***** *****” și șef de *****, Viorel Prisacari, sunt false, mincinoase, denigratoare și lipsite de substrat factologic, lezând onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Viorel Prisacari.”

S-a încasat în mod solidar de la Aliona Nastas și Lidia Cracea, în beneficiul lui Viorel Prisacari, prejudiciul moral în mărime de 30000 de lei.

S-a încasat de la Vasile Sofronie, în beneficiul lui Viorel Prisacari, prejudiciul moral în mărime de 1 leu.

S-a încasat în mod solidar de la Aliona Nastas, Lidia Cracea și Vasile Sofronie, în beneficiul lui Viorel Prisacari, cheltuielile de asistență juridică acordată de avocatul Nicolae Costin în sumă de 12 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică acordate de avocatul Vitalie Enachi în sumă de 15 000 de lei.

S-a încasat în mod solidar de la Aliona Nastas și Lidia Cracea, în beneficiul lui Viorel Prisacari, suma de 1100 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Aliona Nastas, Lidia Cracea și Vasile Sofronie, în beneficiul lui Viorel Prisacari, suma de 100 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

S-a încasat de la Vasile Sofronie, în beneficiul lui Viorel Prisacari, taxa de stat în mărime de 250 de lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

La 01 octombrie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Interact Media”, reprezentată de avocatul Teodor Cașu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 09 septembrie 2019, Vasile Sofronie, reprezentat de avocatul Valentin Guțu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 04 octombrie 2019, Lidia Cracea, reprezentată de avocatul Artur Țapeș, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 07 octombrie 2019, Aliona Nastas, reprezentată de avocatul Tatiana Enachi, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis apelurile declarate de Aliona Nastas, reprezentată de avocatul Tatiana Enachi, Lidia Cracea, reprezentată de avocatul Artur Țapeș, Vasile Sofronie, reprezentat de avocatul Valentin Guțu, și Societatea cu Răspundere Limitată „Interact Media”, reprezentată de avocatul Teodor Cașu. S-a casat hotărârea din 09 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Prisacari Viorel către Nastas Aliona, Cracea Lidia, Sofronie Vasile, intervenient accesoriu SRL „Interact Media” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral (f.d. 170-191, vol. III).

Prin încheierea din 24 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi (f.d. 44-57, vol. IV).

Prin încheierea din 18 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi, împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.98-104, vol. IV).

Prin încheierea din 02 noiembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, s-a restituit recursul declarat de Viorel Prisacari și avocatul său Vitalie Enachi, împotriva încheierii din 18 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 06 februarie 2023, Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi, au depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 09 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2021 și hotărârii din 09 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 27 martie 2023, Viorel Prisacari și avocatul Enachi Vitalie au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea actului judecătoresc contestat și

emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere, cu dispunerea admiterii cererii de revizuire, casarea actelor contestate și restituirea cauzei la o nouă rejudecare.

În motivarea recursului, au invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Au menționat că, drept temei de revizuire au constituit hotărârile Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 28 septembrie 2021 și 14 februarie 2022, prin care s-a constatat că atât Aliona Nastas, cât și Lidia Cracea au răspândit cu bună știință informații mincinoase în reportajul publicat pe site-ul agora.md, fiind supuse răspunderii contravenționale pentru fapte săvârșite cu vinovăție, în baza art. 70 alin. (1) din Codul contravențional.

Au subliniat că, la 19 mai 2021, cauzele contravenționale de învinuire a Alionei Nastas și Lidia Cracea erau în proces de judecată, fiind remise de Curtea de Apel Chișinău la rejudecare, circumstanță ce nu a fost luată în considerare de instanța de apel la pronunțarea deciziei din 19 mai 2021.

Prin urmare, au susținut că circumstanțele invocate cad sub incidența dispozițiilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 14 martie 2023 și a expediat participanților la proces copia încheierii, prin scrisoarea de însoțire din 14 martie 2023 (vol. II, f.d. 237), însă, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurenți. Astfel, recursul declarat la 27 martie 2023, este în termen.

La 10 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. V, f.d. 44).

Până la examinarea cererii de recurs, intimații nu și-au valorificat drepturile lor procedurale și nu au depus referință.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Viorel Prisacari și avocatul Vitalie Enachi urmează a fi respins, din motivele ce succed

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, la 06 februarie 2023, Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 09 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin încheierea din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2021 și hotărârii din 09 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de revizuire a stabilit că cererea de revizuire depusă de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Enachi Vitalie, asupra

deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în dispozițiile art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

În temeiul art. 449 din Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă; b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces; e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere; e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului; g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova; h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Art. 451 alin.(1) din Codul de procedură civilă statuează că, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) din Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Analizând materialele cauzei, argumentele invocate în cererea de revizuire a deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, depusă la 06 februarie 2023, de Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi, Completul de judecată constată că revizuentul și-a întemeiat cererea de revizuire pe dispozițiile art.449 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, invocând ca temei faptul că, prin hotărârile Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 septembrie 2021 și 14 februarie 2022, s-a constatat că atât Aliona Nastas, cât și Lidia Cracea au răspândit cu bună știință informații mincinoase în reportajul publicat pe site-ul agora.md, fiind supuse răspunderii contravenționale pentru fapte săvârșite cu vinovăție, în baza art. 70 alin. (1) din Codul contravențional, indicând că aceasta constituie circumstanță nouă și esențială, ce nu era cunoscută la emiterea deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La acest capitol, verificând temeinicia motivelor de revizuire raportate la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că înscrisurile prezentate în susținerea cererii de revizuire nu constituie circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

În context, Completul de judecată relevă că în cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă - au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, este important ca circumstanțele sau faptele date să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, avînd putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau pînă la momentul pronunțării hotărîrii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

La caz, circumstanțele invocate de recurenți au apărut după pronunțarea deciziei împotriva căreia a fost depusă cererea de revizuire, la data de 28 septembrie 2021 și la 14 februarie 2022, când au fost pronunțate hotărârile de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, în privința Alionei Nastas și a Lidiei Cracea.

Completul de judecată apreciază întemeiată concluzia instanței de revizuire că cererea de revizuire a deciziei irevocabile din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, depusă la 06 februarie 2023, de către Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi, nu corespunde prevederilor legale stipulate la art. 449 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de revizuire întemeiat a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire a deciziei irevocabile din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, depusă la 06 februarie 2023, de către Viorel Prisacari, reprezentat de avocatul Vitalie Enachi.

Soluția adoptată de instanța de revizuire, prin încheierea recurată, privind respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, avînd în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității

raporturilor juridice, care cere printre altele că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul Brumărescu contra României).

Principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești cere că nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

În contextul dat, admiterea cererii de revizuire ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Viorel Prisacari și avocatul Vitalie Enachi, cu menținerea încheierii din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Viorel Prisacari și avocatul Vitalie Enachi.

Se menține încheierea din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Viorel Prisacari împotriva Alionei Nastas, Lidiei Cracea, Vasile Sofronie și Adrian Cotelea, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Interact Media” cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos